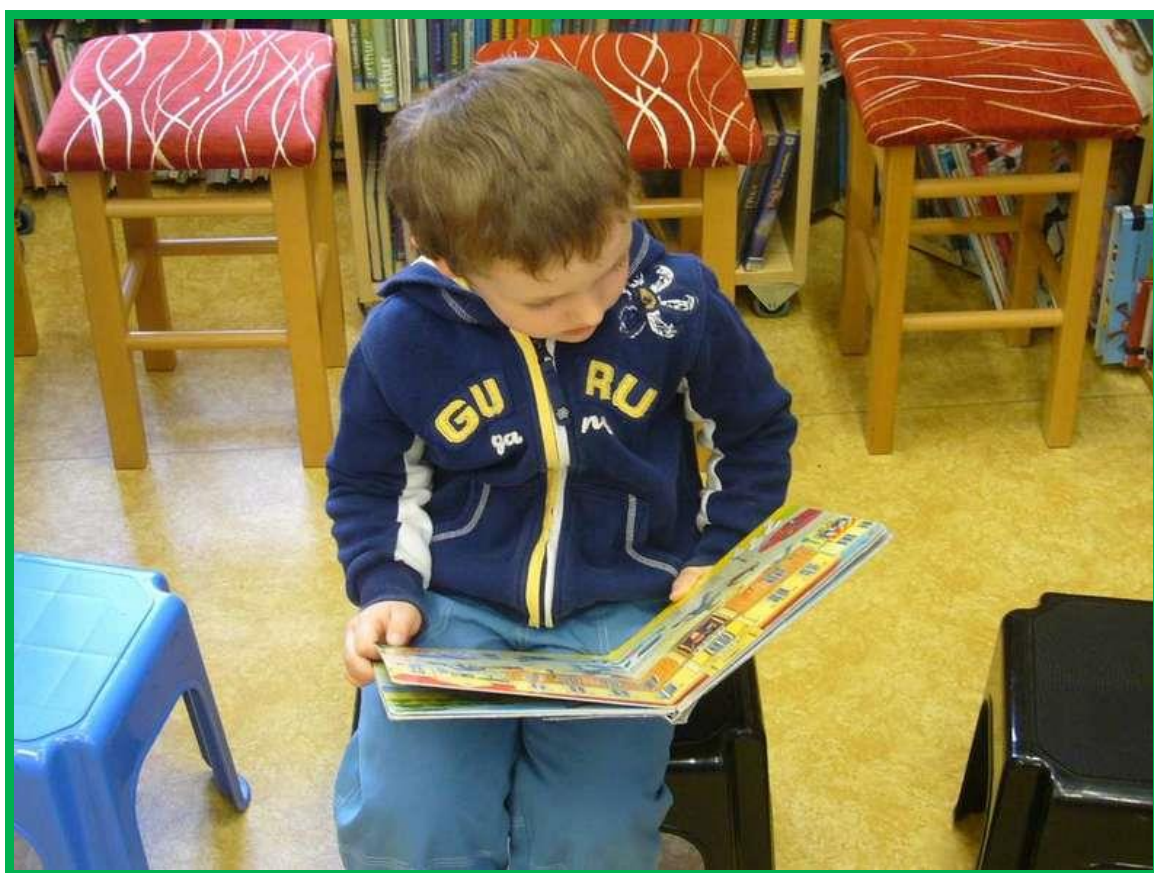

Městská knihovna Český Brod

Výroční zpráva za rok 2015

Zpracovala: Mgr. Eva Vedralová, ředitelka Městské knihovny

Obsah:

- I. Základní identifikační údaje
- II. Úvod
- III. Knihovní fond
- IV. Čtenáři a návštěvníci
- V. Výpůjčky
- VI. Další služby
- VII. Vzdělávací a kulturní pořady
- VIII. Další odborná činnost
- IX. Ostatní činnost
- X. Zaměstnanci
- XI. Hospodaření
- XII. Závěr

I. Základní identifikační údaje

Název organizace: Městská knihovna
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 46390472
Zřizovatel: Město Český Brod
Adresa: nám. Arnošta z Pardubic 1, 282 01 Český Brod
Telefon: 321 622 383, 720 443 332
E-mail: knihovna@knihovna-cbrod.cz
Web: www.knihovna-cbrod.cz
Statutární orgán: Mgr. Eva Vedralová, ředitelka

II. Úvod

Městská knihovna v Českém Brodě je univerzální knihovnou, zapojenou do sítě veřejných knihoven České republiky. Shromažďuje univerzální knihovní a informační fondy a je zřízena za účelem poskytovat knihovnické, informační a další kulturní a vzdělávací služby rovným způsobem všem občanům. V souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) byla evidována Ministerstvem kultury ČR dne 23.7.2002 jako základní knihovna pod č. 0311/2002.

III. Knihovní fond

Knihovní fond k 31.12.2014 tvořilo 68.212 knihovních jednotek.

V roce 2015 bylo nakoupeno a odborně zpracováno **2.374 přírůstků knih**, z toho 489 svazků naučné literatury, 1.298 svazků beletrie, 60 svazků naučné literatury pro děti, 527 svazků dětské beletrie. Hodnota nakoupených knih v maloobchodních cenách činí více než 585.000,- Kč, výše rabatu se pohybuje v relaci 23-30%, takže skutečně vynaložené náklady odpovídají částce cca 380.000,- Kč.

Přijali jsme také **439 knižních darů** (od čtenářů, nakladatelů, z projektu Ministerstva kultury Česká knihovna) v hodnotě téměř 63.000,-Kč. Velké množství darovaných knih se do našeho fondu dostalo prostřednictvím služby Čtenáři čtenářům, navyšujeme hlavně počet duplikátů povinné literatury, abychom byli schopni uspokojit co nejvíce žáků a studentů.

Knižní tituly beletrie i naučné literatury se nakupují výběrově, se zřetelem k požadavkům a zájmům našich čtenářů, u naučné literatury se snažíme mít ve fondu zastoupeny všechny vědní obory a oblasti života, odpovídající současným poznatkům. **Většina našich čtenářů oceňuje počet novinek, tematický záběr knihovního fondu naší knihovny a v neposlední řadě i snadnou dostupnost knih z depozitáře.**

V roce 2015 jsme odebírali **74 titulů periodik**, na jejich nákup bylo vynaloženo cca 70.000,-Kč, což je hodnota jejich maloobchodní ceny, snižená o 10% rabat.

IV. Čtenáři a návštěvníci

V roce 2015 jsme registrovali **1.746 čtenářů**, z toho **635 dětí do 15 let**, tito registrovaní čtenáři uskutečnili během celého roku celkem **23.784 fyzických návštěv knihovny**. On-line služby na našich webových stránkách využilo **8.556 virtuálních návštěvníků**.

Literární besedy pro žáky ZŠ

V. Výpůjčky

V roce 2015 jsme evidovali **75.594 výpůjček knih a periodik**, z toho 6.779 výpůjček naučné literatury, 40.618 výpůjček beletrie, 1.409 výpůjček naučné literatury pro děti, 8.963 výpůjček dětské beletrie a 17.825 výpůjček periodik. Internet využilo 182 návštěvníků.

Vývoj počtu registrovaných čtenářů a výpůjček

Rok 2011: 1.640 registrovaných čtenářů, z toho 508 dětských, 66.266 výpůjček

Rok 2012: 1.679 registrovaných čtenářů, z toho 552 dětských, 63.763 výpůjček

Rok 2013: 1.673 registrovaných čtenářů, z toho 570 dětských, 65.745 výpůjček

Rok 2014: 1.749 registrovaných čtenářů, z toho 634 dětských, 68.905 výpůjček

Rok 2015: 1.746 registrovaných čtenářů, z toho 635 dětských, 75.594 výpůjček

Počet všech registrovaných čtenářů i podíl dětských čtenářů odpovídá zhruba úrovni roku 2014, přitom jsme v roce 2015 zaznamenali poměrně značný nárůst počtu výpůjček (+6.689).

Čtení a hraní pro děti MŠ

VI. Další služby

Městská knihovna je pro veřejnost otevřena každý pracovní den, celkem 34 hodin týdně, pondělní a čtvrteční dopoledne jsou vyhrazena literárním pořadům pro děti MŠ a žáky ZŠ.

V rámci **Meziknihovní výpůjční služby** jsme uspokojili 70 požadavků našich uživatelů, žádajících naučnou a studijní literaturu, kterou nemáme ve fondu naší knihovny. Tato služba je ze zákona poskytována zdarma, hradí se pouze náklady na poštovné.

Registrovaní čtenáři knihovny mohou využívat také službu **Internet**, která je ze zákona poskytována zdarma, hradí se pouze eventuální tiskové výstupy.

Donášková služba zahrnuje donášku knih uživatelům, kteří se z důvodu stáří nebo nemoci nejsou schopni dopravit do prostor knihovny v 1. patře, dále nabízíme našim čtenářům možnost **rezervace knih nebo dokumentů**, obě tyto služby jsou poskytovány zdarma.

V rámci propagace knih prezentujeme každý měsíc **výběr z nakoupených knižních novinek** na nástěnce v chodbě naší budovy a na webu města Český Brod. Na další nástěnce v chodbě naší budovy a na našem webu připomínáme také **výběr z kulturních výročí** každého měsíce.

Prostřednictvím **služby Čtenáři čtenářům** stále nabízíme všem občanům možnost odložit v naší knihovně knihy, které se pro ně staly z jakéhokoli důvodu nepotřebnými. Z těchto knižních darů nejprve obnovujeme fond knihovny, nahrazujeme naše opotřebované exempláře, případně doplňujeme duplikáty povinné školní četby a knižní tituly, které v našem fondu chybí. Knihy, které do fondu knihovny nezařadíme, jsou následně nabízeny zdarma dalším zájemcům. Služba je velmi oblíbená a využívána dárci i novými majiteli knih, její úspěšné fungování je nepochybně přínosem pro čtenáře i knihy, které dostanou další šanci na využití.

VII. Vzdělávací a kulturní pořady

Městská knihovna pořádá také další kulturní a vzdělávací akce: literární besedy pro děti mateřských škol a žáky prvního stupně základních škol, živá čtení pro dětské i dospělé čtenáře, autorská čtení se známými spisovateli a pasování prvňáčků. V roce 2015 převýšil nárůst zájmu mateřských škol z okolí Českého Brodu o naše literární pořady i nárůst počtu tříd českobrodských ZŠ kapacitu časového prostoru, který je vyhrazen pro dopolední literární akce, proto jsme byli nuceni od školního roku 2015/2016 snížit počet pořadů pro ZŠ ze čtyř cyklů na tři.

Literární besedy pro žáky ZŠ

Literární besedy pro žáky ZŠ

V roce 2015 se uskutečnilo **122 literárních besed pro žáky prvního stupně** z obou českobrodských ZŠ, ZŠ Přistoupim, ZŠ Poříčany, ZŠ a PrŠ Český Brod (únor-březen 2015: Týden pohádek Boženy Němcové, duben-květen 2015: Děsivá literatura aneb Upíři, démoni, přízraky a spol., listopad-prosinec 2015: Dobrý večer, dobrou noc...) a **19 pohádkových čtení a hraní pro předškolní děti** z MŠ Kollárova, MŠ Liblice, MŠ Sokolská, MŠ Tuchoraz a RC Kostička (březen-duben 2015: Bylo nebylo aneb Božena Němcová malíčkým, říjen 2015: Haló, haló Večerníček).

Čtení a hraní pro děti MŠ

S klokanem Vendelínem a ukradenými písmenky z knížky Lenky Rožnovské se seznámilo sedm 1. tříd obou českobrodských ZŠ a ZŠ Přistoupim při **slavnostním pasování prvňáčků**.

Pasování prvňáčků

Na literárních akcích pro MŠ a ZŠ se v Městské knihovně během roku 2015 vystříдалo **2.725 žáků a žáků se svými vyučujícími**.

Abychom nějak vynahradili úbytek dopoledních pořadů pro dětské čtenáře, připravili jsme v roce 2015 více **odpoledních živých čtení**, při kterých dětem předčítají knihovnice, pozvaní hosté nebo rodiče (březen 2015: Ukolébavky pro dudka aneb Ptáci v pohádkách a kolem nás, říjen 2015: Podzimní pohádky dědečka Večerníčka, listopad 2015: Adventní pohádkový kalendář, prosinec 2015: Vánoční prázdninové čtení). I přes panující horké letní počasí se s velkým zájmem dětí i jejich dospělého doprovodu setkal také cyklus **Sedmi prázdninových čtení**, který probíhal během července a srpna 2015 každé středeční odpoledne.

Živé čtení pro děti

Sedm prázdninových čtení

V dubnu 2015 jsme na **autorském čtení** přivítali spisovatele Martina Reinera, čerstvého držitele ceny Magnesia Litera.

Na jednom z prázdninových čtení zazněl dotaz, proč podobné živé čtení neděláme také pro dospělé čtenáře, a tak na podzim 2015 vznikl pořad **Číst nás baví: čteme pro Vás**. Při tomto literárním setkání vůbec nejde o dokonalý přednes, ale společně s našimi hosty se snažíme představit oblíbenou knihu nebo oblíbeného autora, knihu, která nás něčím zaujala, o které si myslíme, že by mohla oslovit ještě někoho dalšího, prostě sdělit svůj čtenářský zážitek. V říjnu byli našimi milými hosty nejmladší český galerista pan Pavel Fuchs a místostarosta Českého Brodu pan Tomáš Klinecký, listopadové adventní setkání svými originálními příspěvky obohatili farář CČE pan Marek Lukášek a naše čtenářka paní Barbora Vlasáková.

Martin Reiner

Živé čtení pro dospělé

Všechna živá a autorská čtení v Městské knihovně navštívilo v roce 2015 přes 400 dětí a dospělých.

Od dubna do srpna 2015 probíhala výstava výtvarných prací našich čtenářů nebo žáků ZŠ, kteří se účastní našich besed, s názvem **Děsivá literatura aneb Upíři, démoni, přízraky a spol.**, navazovala na cyklus stejnojmenných besed pro žáky ZŠ. Originální práce byly vystaveny ve vstupní hale knihovny a částečně i v hlavní chodbě budovy čp. 1.

Od listopadu 2015 do ledna 2016 si mohli návštěvníci knihovny prohlédnout ve vstupní hale knihovny výstavu výtvarných prací čtenářů dětského oddělení **Večerníčkův pohádkový les**.

Výstava Děsivá literatura aneb Upíři, démoni, přízraky a spol.

Výstava Večerníčkův pohádkový les

Městská knihovna se také pravidelně zapojuje do celostátních knihovnických akcí **Březen měsíc čtenářů**, **Noc s Andersenem** nebo **Týden knihoven**.

V pátek 27. března 2015 jsme pozvali všechny děti na **Pohádkové odpoledne s panem Andersenem**. Jeho ústřední postavou byl hrdina klasických českých pohádek Český Honza, protože jedním z kulatých výročí roku 2015 bylo 100. výročí narození českého dramatika a prozaika Jana Drdy. Za správné vyplnění pohádkového kvízu na všechny čekala sladká odměna u stromu Pohádkovníku, potom zájemci mohli poslouchat pohádkové příběhy nebo si v naší dílničce vyrobit velikonoční zápich.

Po Pohádkovém odpoledni následoval ještě podvečerní program pro třídu 4. B paní učitelky Tůmové. Český Honza školáky pozval na putování po celé knihovně, každý dostal svou hrací kartu a musel splnit tři náročné úkoly. U stromu Pohádkovníku na ně čekala opět sladká odměna, následovalo živé čtení, na rozloučenou dostali všichni upomínkovou pohlednici Noci s Andersenem a odešli pokračovat v andersenovské noci do své školy.

Pohádkové odpoledne a podvečer s panem Andersenem

V říjnu 2015 proběhla v rámci Týdne knihoven akce **Dveře knihovny dokořán**, zájemci mohli nahlédnout do našich knihovnických kronik, navštívit prostory knihovny, které běžně nejsou přístupné veřejnosti, a ochutnat něco z naší knihovnické kuchyně.

Všechny důležité akce Městské knihovny se snažíme prezentovat na našich webových stránkách, v ČBZ, na webových stránkách města Český Brod, případně v regionálním tisku.

VIII. Další odborná činnost

V pondělí 5. října 2015 nás poprvé navštívily děti ze **čtenářského kroužku školní družiny** při ZŠ Tyršova. I přes naše omezené prostory jsme rádi vyhověli jejich zájmu, a proto se ve školním roce 2015/2016 budou členové tohoto kroužku pravidelně každé pondělní odpoledne setkávat v dětském oddělení naší knihovny se zajímavými knihami a autory.

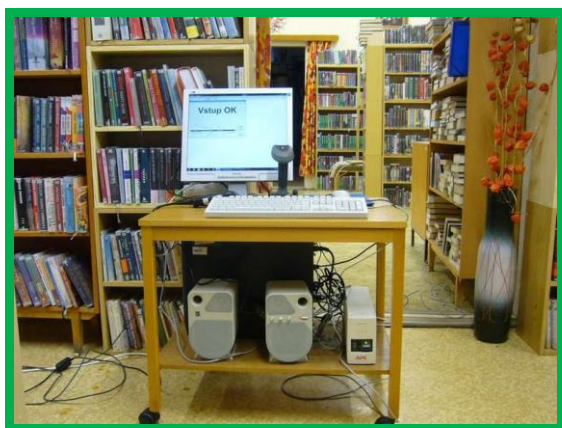
Čtenářský kroužek školní družiny

Kromě běžných činností, souvisejících s naší hlavní pracovní náplní (nákup, odborné zpracování a katalogizace nových knih, technické zpracování a balení nových knih, výpůjční protokol, úklid knih po půjčování, drobné opravy poškozených knih, archivace denního tisku a periodik aj.) se během celého roku 2015 opět průběžně pracovalo na revizi a přesunech knihovního fondu. Z prostorových důvodů je nutné přerazovat knihy z volného výběru do depozitáře, aby se uvolnilo místo pro nově nakoupené tituly, z depozitáře se ze stejných důvodů vyřazují duplikáty, zastaralé a opotřebované knihy, které se následně prodávají za symbolickou cenu v našem bazaru.

Knihovna má vlastní **webové stránky**, které slouží především našim uživatelům pro vyhledávání knih podle autora, názvu nebo klíčových slov a dále pro práci se svým čtenářským kontem (mohou zjistit, co mají půjčeno, do kdy je třeba knihy vrátit, mají možnost rezervace požadovaného titulu). Přímou v prostorách knihovny mají čtenáři k dispozici dva počítače s **on-line katalogem** našeho fondu, ve kterém si mohou sami vyhledávat požadovanou literaturu.

IX. Ostatní činnost

V době od 26. ledna do 6. února 2015 proběhla v Městské knihovně **revize knihovního fondu** v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) a prováděcí vyhláškou Ministerstva kultury ČR č.88/2002 Sb. Revize byla provedena s použitím automatizovaného knihovního systému Clavius pracovníky knihovny. Abychom mohli načíst čárový kód revidovaných knih, prošlo našima rukama celkem 61.881 svazků, které byly v této době v knihovně fyzicky přítomny. Dalších 3.929 svazků bylo v této době vypůjčeno mezi našimi čtenáři, výsledkem revize je 45 nezvěstných knih, převážně dívčích románů a kuchařek.

Revize knihovního fondu

Čtení a hraní pro děti z RC Kostička

X. Zaměstnanci

Počet pracovních úvazků (4,25) se v roce 2015 nezměnil, zahrnuje čtyři odborné pracovníky převážně s dlouholetou praxí v oboru (1 VŠ knihovnického směru, 3 SŠ ostatní) a čtvrtinový úvazek na úklid. Jednotliví pracovníci jsou řízeni přímo ředitelem, dva vykonávají pouze odborné knihovnické činnosti, třetí má kumulovanou funkci odborný knihovník/ekonom.

XI. Hospodaření

Celkové **příjmy** za rok 2015 činily 2.337.963,-Kč,

z toho příspěvek zřizovatele 2.150.000,-Kč, příjmy z vlastní činnosti 187.963,-Kč.

Celkové **náklady** za rok 2015 činily 2.337.432,-Kč,

z toho osobní náklady 1.586.452,-Kč, náklady na nákup knihovního fondu 449.973,-Kč a ostatní provozní náklady (materiál, energie, voda, poplatky, opravy, aktualizace a servis SW, revize) 301.007,-Kč.

Podrobný rozpis hospodaření je součástí čtvrtletních výkazů, předkládaných Finančnímu odboru Městského úřadu v Českém Brodě, hospodářský výsledek za rok 2015 je 531,-Kč. Městská knihovna nemá k 31.12.2015 žádné závazky po době splatnosti.

XII. Závěr

Městská knihovna považuje za svoji prioritu práci s knihou, propagaci čtení a čtenářství mezi svými dospělými a dětskými uživateli i širokou veřejností. V rámci našeho schváleného rozpočtu se nadále budeme snažit zachovat rozsah poskytovaných služeb, kvalitu i množství nakupované knižní produkce, abychom uspokojili požadavky a potřeby našich čtenářů, současně za přispění možných dotačních titulů zajišťovat obnovu technického vybavení a mobiliáře knihovny.

Spoluprací se školkami i školami v Českém Brodě a přilehlém regionu chceme i do budoucna přispívat k rozvoji čtenářské gramotnosti a čtenářských návyků dětí od nejútlejšího věku. Těší nás, že naše pořady mají úspěch i mezi pedagogy, i když jejich příprava je mnohdy náročná, efekt v podobě nárůstu počtu dětských čtenářů a jejich zájmu o nové knihy je nepopíratelný.

V současné době je bohužel další rozvoj našich knihovnických služeb a čtenářských aktivit limitován omezeným prostorem.

Literární pořady pro MŠ a ZŠ se odehrávají v místnosti dětského oddělení, kde jsme středové knižní regály vybavili kolečky a jejich přemístěním zvětšíme prostor tak, aby se vešla jedna celá třída. Při odpoledním živém čtení pro děti se ovšem schází daleko víc lidí než je kapacita této místnosti, a tak se sedí třeba na zemi, v některých případech se dospělý doprovod dovnitř vůbec nevejde.

Citelně nám také chybí místo, kde by si zájemci mohli v klidu číst nebo studovat, svůj volný čas (při nepříznivém počasí nebo do odjezdu dopravního prostředku) u nás tráví dětští čtenáři, ale scházejí se tady i studenti nebo maminky s předškolními dětmi. Dva stolky s osmi místy k sezení a jedno hrací pódium je pro tak široké spektrum uživatelů opravdu málo.

Dalším velkým problémem je absence sociálního zařízení pro čtenáře a bezbariérový přístup do knihovny. Věříme a těšíme se spolu s našimi uživateli, že projekt, plánovaný naším zřizovatelem, Městem Český Brod, na využití půdních prostor č.p. 1 pro naše potřeby alespoň některou z těchto otázek vyřeší.